

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

**Comisia juridică, de numiri, disciplină,
imunități și validări**

Nr.XIX/ 29/18.03.2021

R A P O R T

asupra **Proiectului de lege pentru modificarea art.369 din Legea nr.286/2009
privind Codul penal**

În conformitate cu prevederile art.70 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări**, prin adresa nr.L33/2021 din 23.02.2021, a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului **asupra Proiectului de lege pentru modificarea art.369 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, inițiator: Guvernul României.**

Proiectul de lege urmărește transpunerea articolului 1 alineatul (1) litera a) din Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 328 din 6 decembrie 2008. Conform Expunerii de motive, acest demers are în vedere *“procedura declanșată de COM, precum și deficiențele semnalate de aceasta, se impune luarea măsurilor necesare pentru punerea legislației naționale în acord cu prevederile Deciziei-cadru 2008/913/JAI, astfel încât să se asigure transpunerea corectă și completă a prevederilor acesteia. Astfel, articolul 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009 se va completa corespunzător, introducându-se în cuprinsul său atât prevederea expresă ca subiect pasiv al infracțiunii de incitare la ură sau discriminare a oricărei persoane care face parte dintr-o anumita categorie, cât și referirea expresă la incitarea publică la violență ca modalitate de comitere a faptei. De asemenea, având în vedere avizul Consiliului Legislativ nr. 48/17.02.2020, a fost introdus art. II”, în sensul republicării Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.*

Consiliul Legislativ a avizat favorabil, cu observații și propuneri, proiectul de lege.
Comisia pentru afaceri europene a avizat favorabil proiectul de act normativ.

Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități a transmis un aviz favorabil cu un amendament admis.

În conformitate cu prevederile art.63, alin.(1), la dezbaterile asupra proiectului; au participat domnul Mircea Ursuța, secretar de stat din cadrul Ministerului Justiției și doamna Romanița Iordache, reprezentant al Asociației ACCEPT.

Membrii comisiei au apreciat că obiectivul articolului 1 alineatul (1) litera a) din Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal este să asigure faptul că se adoptă măsurile necesare pentru a sancționa cu pedepse penale proporționale, eficace și disuasive săvârșirea cu intenție a faptei ca atare de instigare publică la violență împotriva unei categorii de persoane sau a unui membru al unei astfel de categorii definite pe criterii precum rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte criterii de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.

Pe parcursul dezbaterilor, membrii au luat în considerare că, pentru îndeplinirea cerinței din decizia-cadru, articolul 369 din Codul penal trebuie coroborat cu articolul 77 litera h) din Codul penal, care reglementează doar existența unor circumstanțe agravante în scopul stabilirii nivelului sancțiunilor penale și nu incriminează o infracțiune de sine stătătoare, deoarece depinde de existența prealabilă a unei infracțiuni de fond. Astfel, pentru o transpunere completă a articolului 1 alineatul (1) litera a) din decizia-cadru, a fost înșușită propunerea Ministerului Justiției pentru completarea textului articolul 369 din proiectul de lege cu criteriile prevăzute la articolul 77, litera h) articolul 1 alineatul (1) litera a) deciziei-cadru.

În cadrul ședinței din data de 18 martie 2021, membrii **Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări** au analizat proiectul de lege, amendamentele și observațiile primite din partea domnilor senatori, Ministerului Justiției și societății civile. Astfel, Comisia a hotărât, cu **unanimitatea** voturilor membrilor prezenți, să adopte un **raport de admitere, cu un amendament admis și amendamente respinse**. Amendamentul admis se regăsește în anexa nr.1, iar amendamentele respinse sunt cuprinse în anexa nr.2. Anexele fac parte integrantă din prezentul raport.

În consecință, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări supune spre dezbateră și adoptare, Plenului Senatului, **raportul de admitere, cu un amendament admis și amendamente respinse**, al proiectului de lege și proiectul de lege.

În raport cu obiectul de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supus votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Potrivit dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este prima Cameră sesizată.**

Președinte,

Secretar,

Senator Laura-Iuliana Scânteii

Senator Laura-Mihaela Fulgeanu-Moagher

Întocmit,
consilier Raluca Cremenescu

Amendament admis**la Proiectul de lege pentru modificarea art.369 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal****L33/2021**

Nr.crt.	Text proiect de lege L33/2021	Amendament admis	Motivare/Precizare
1.	<p>Art.I. - Articolul 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifica si va avea următorul cuprins:</p> <p>Art.369. Incitarea la violență, ură sau discriminare</p> <p>„Art. 369. Incitarea publicului, prin orice mijloace, la violență, ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane sau împotriva unei persoane pe motiv că face parte dintr-o anumită categorie de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.”</p>	<p>Art.I. - Articolul 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art.369. Incitarea la violență, ură sau discriminare</p> <p>Art. 369. Incitarea publicului, prin orice mijloace, la violență, ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane sau împotriva unei persoane pe motiv că face parte dintr-o anumită categorie de persoane definită pe criterii de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte criterii de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.</p>	<p>Amendament propus de Ministerul Justiției, însoțit de doamna senatoare USR-Plus Elena-Simona Spătaru și adoptat, cu unanimitatea voturilor senatorilor prezenți, de membrii Comisiei juridice.</p>
2.	<p>Art.II. - Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009,</p>	<p>Nemodificat.</p>	

	cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I.		
--	---	--	--

Amendamente respinse

la Proiectul de lege pentru modificarea art.369 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal
L33/2021

Nr.crt.	Text proiect de lege L33/2021	Amendamente respinse	Motivare/Precizare
1.	<p>Art.I. - Articolul 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifica si va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 369. Incitarea publicului, prin orice mijloace, la violenta, ura sau discriminare împotriva unei categorii de persoane sau împotriva unei persoane pe motiv ca face parte dintr-o anumită categorie de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda.”</p>	<p>Art. I se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>”Art. I - Articolul 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 369. Incitarea la violență, ură sau discriminare</p> <p>Incitarea publicului, prin orice mijloace, la violență, ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane sau împotriva unei persoane pe baza apartenenței sau neapartenenței reale sau presupuse la un grup caracterizat de un criteriu de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, identitate de gen, avere, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice, naștere sau descendență, stare civilă, statut de migrant,</p>	<p>Motivarea inițiatorului amendamentului:</p> <p>În practică cauza incitării publicului la violență, ură sau discriminare poate să îmbrace următoarele cauze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apartenența lor reală: persoana sau grupul de persoană este caracterizat prin criteriul protejat de lege, de exemplu face parte dintr-o minoritate etnică în mod real sau - apartenența lor presupusă: persoana sau grupul de persoane nu sunt caracterizate de criteriul protejat, de

		<p>azilant sau apatrid, dizabilitate, stare de sănătate, vârstă, orientare sexuală se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.”</p>	<p>exemplu victima nu face parte dintr-o minoritate etnică dar este tratată ca și cum ar face parte, sau</p> <ul style="list-style-type: none"> - a neafilierii acestora: persoana fizică este victimă a incitării pentru că nu face parte dintr-un grup caracterizat de un criteriu protejat de lege. <p>Pentru îndeplinirea standardelor constituționale, norma juridică trebuie să fie clară, precisă și previzibilă, astfel că se impune precizarea expresă a criteriilor protejate împotriva incitării la violență, ură sau discriminare. De asemenea se justifică introducerea și a următoarelor criterii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "statutul de migrant sau de azilant" pentru a reflecta jurisprudența CtEDO - Bah c. Marii Britanii. - Criteriul "starea civilă" – se impune a se introduce fiindcă se distinge ca fiind criteriu
--	--	---	---

			<p>protejat în jurisprudența CtEDO în aplicarea art. 14 al CEDO și al Protocolului Adițional 12 - Rasmussen c. Danemarcei în ceea ce privește paternitatea, Petrov c. Bulgariei referitor la starea civilă.</p> <p>Amendament propus de Császár Károly Zsolt, senator UDMR și respins, cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți, de membrii Comisiei juridice.</p>
2.	<p>Art.I. - Articolul 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifica si va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 369. Incitarea publicului, prin orice mijloace, la violenta, ura sau discriminare împotriva unei categorii de persoane sau împotriva unei persoane pe motiv ca face parte dintr-o anumită categorie de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda.”</p>	<p>Art. 369 se modifica si va avea următorul cuprins:</p> <p>Instigarea publică la violență sau la ura împotriva unui grup de persoane sau a unui membru al unui astfel de grup definit pe criterii de rasa, culoare, religie, descendentă sau origine națională sau etnică, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda.</p>	<p>Amendament propus de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități, prin avizul favorabil, însoțit de doamna senatoare Laura-Mihaela Fulgeanu-Moagher, și respins cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți, de membrii Comisiei juridice</p>